

kunde danne mig om Situationen, saaledes som den nu var, saa var der intet Haab om at føre nogen Lov igjennem i denne Samling, og det er min Overbevisning, som jeg tror deles ogsaa af Andre, at lige saa gjerne som jeg ønsker at kunne fremme denne Sag, lige saa vist kan man gjøre Skade for dens fremtidige Gjennemførelse ved en Forhandling af den nu under Omstændigheder, under hvilke det er giøvet, at der Intet kommer ud af Forhandlingerne.

Krieger: I det Foredrag, som vi nylig med megen Interesse hørte af det ærede kongevalgte Medlem, faldt en Yttring, som foranlediger mig til en Bemærkning, idet nemlig det ærede Medlem yttrede Tvivl om, hvorvidt det var Meningen, naar de her omhandlede Gjenstande indbrøges i Statskassen, at de saa der skulde forsvinde — jeg tror ikke, min Mening vil blive misforstaaet, naar jeg bruger dette korte Udtryk. Han udtalte i saa Henseende, at det dog neppe kunde være Meningen, at ethvert Spor af den skulde udslættes, idet han henviste til, at de Samme, som foreslaa en saadan Inddragning i Statskassen, have talt om en Balance for deraf at komme til Rundskab om, hvorledes Udbyttet vilde blive, naar man paa den ene Side samlede de Indtægter, som paa denne Maade kom ind i Statskassen, og paa den anden Side de Udgifter, som Statskassen overtog, og som den tidligere ikke havde haft. Dersom Spørgsmaalet er om, hvad en enkelt Forslagsstiller til en hvilken som helst Tid kan mene, saa skal jeg derom aldeles ikke udtale mig. Svad f. Ex. nogle af de Mænd, som vare Medforslagsstillere den Gang, da det ærede kongevalgte Medlem indbragte det Forslag, han omtalte, i Januar 1864, den Gang have ment eller senere mente, eller hvad de maatte mene om 1, 2, 3 eller 4 Aar, det skal jeg aldeles ikke indlade mig paa, og det kan man fornødigvis heller ikke indlade sig paa. Naar derimod Spørgsmaalet er om, hvad en fornødig Fortolkning af, hvad Forslaget, saaledes som det foreligger, maa lede til, saa maa jeg rigtig nok være af den bestemte Mening — og jeg tror ikke, at det ærede Medlem deri vil modsigge mig —, at Resultatet er, at de omtalte Indtægter vilde forsvinde i Statskassen, saaledes at Opgaven netop er at udflette Sporene af deres Eiendommelighed, og man vil navnlig paa ingen Maade bruge Balancen til at bevare et saadant Særpræg for disse kirkelige Indtægter; man vil udrydde ethvert Spor af deres Oprindelse og drage dem ind i den store Kasse, saaledes at der ikke kan holdes Bog over, hvorfra de saaledes i Statskassen indkomne Gjenstande ere komne. At det ved Siden deraf kan have en vis statistisk Interesse om 5 eller 10 Aar at opgjøre, om Staten har vundet eller tabt ved Erhvervelsen af disse Formuegjenstande og ved at paatage sig disse Udgifter, det er en anden Sag, men den

naturlige Opfattelse af Ordene maa ligefrem føre til at sige, at ethvert Særpræg skal forsvinde, idet Midlerne gaa ind i, hvad jeg har kaldt den store Kasse. Dette tror jeg ikke kan billiges, og jeg tror, at det ikke er ganske uden Betydning med Hensyn til Opfattelsen af Forslaget, at denne Side af Sagen skarpt fastholdes.

Da ikke Flere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning, hvorved

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling forfæstedes med 37 Stemmer imod 9.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af: Forslag til Lov om Besættelsen af Sognepræsteembeder i Folketirken.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 193—198. 3die Behandling i Folkethinget i dettes Tidende Sp. 3234 ff.)

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Det er vistnok en almindelig anerkjendt Sag, at det vilde være meget ønskeligt, om det kunde komme dertil, at Menighederne omkring i Landet fik Delagtighed i Valget af deres Præster. Det er i sin Tid enstemmig udtalt af Kirkekommissionen; det er anerkjendt fra mange Sider, ogsaa fra Regeringens Side, og det vil saaledes være ganske naturligt, at man søger at virke hen til at gennemføre dette. Det foreliggende Lovforslag gaar imidlertid ud paa at gennemføre det paa en saadan Maade, at jeg tror, det maa fremtænde adskillige meget store Betæneligheder. Præsternes fremtidige Valg er nemlig her ordnet saaledes, at saa at sige al Indflydelse fra den øverste Kirkestyrelses Side falder bort, idet den alene indskrænker sig til at kunne udfylde nogle af Ansøgningerne, medens de øvrige sendes til et Menighedsudvalg, i Genhold til hvis Andefaling Besættelsen saa sker ved direkte Valg af samtlige Familiefædre i Sognet. Med al Anerkjendelse af den Ubvilning, som er foregaaet i det kirkelige Liv her i Landet, og som vi kunde haabe fremdeles vil vedblive, maa det indrømmes, at det er misligt allerede nu at give Menighederne en saa overordentlig vidtstrakt Valgret som den. Lovforslaget forudsætter, idet man vistnok kan gaa ud fra, at det mest ubvilklede kirkelige Liv findes hos Minoriteten, som paa denne Maade saa at sige altid vil komme til at ligge under for den store Majoritet, ikke at tale om den Valgbevægelse, som der da vil blive i Menigheden, og som vistnok ikke kan være heldig. Ligesom jeg derfor i Almindelighed maa føle Betænelighed ved at følge Lovforslaget i en saa yderliggaaende Retning som den her nævnte, saaledes maa jeg fremhæve, at det tidligere er blevet